

Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

INCYDENT 2020/1444

UCHWAŁA

z dnia 28 października 2021 r.

Rodzaj, typ statku powietrznego:	M-18B Dromader
Znaki rozpoznawcze SP:	SP-FFH
Data zdarzenia:	17 czerwca 2020 r.
Miejsce zdarzenia:	Lipki Wielkie

Po rozpatrzeniu Raportu Końcowego z przeprowadzonego badania zdarzenia przedstawionego przez użytkownika statku, działając na podstawie Art. 135 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (z późn. zm.) oraz §18 Rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie wypadków i incydentów lotniczych, Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych uznała, że:

1. Zdarzenie miało następujący przebieg:

W dniu 17 czerwca 2020 roku około godziny 17:40 pilot miał wykonać lot gaśniczy na samolocie PZL M-18B Dromader SP-FFH w rejon miejscowości Bolewice z Leśnej Bazy Lotniczej w Lipkach Wielkich. Pilot dokonał przeglądu przedlotowego, a następnie uruchomił silnik i przeprowadził próbę. Podczas próby silnika wszystkie parametry mieściły się w prawidłowym zakresie. Pilot rozpoczął rozbieg, a po krótkiej chwili podniósł ogon i rozpędzał samolot na podwoziu głównym. W trakcie rozbiegu zaczął delikatnie ściągać drążek na siebie, utrzymując drugą ręką pełną moc i mały skok śmigła w celu oderwania samolotu od pasa startowego. Czynność ta nie dała pożądanego rezultatu, a samolot opuścił tylne kółko na pas startowy i przy ponownej próbie jego podniesienia wykonał odbicie. Pilot podjął działania w celu ustabilizowania samolotu, które nie przyniosły rezultatu, a samolot odbił się drugi raz. W tym momencie samolot przebył 2/3 długości pasa z prędkością bliską prędkości oderwania. Pilot podjął decyzję o przerwaniu startu. Po całkowitym zdjęciu gazu samolot opadł na trzy punkty podwozia. Pilot miał wówczas przed sobą dystans około 200 – 250 m pasa startowego asfaltowego i około 100 – 150 m pasa trawiastego (nieużytkowej części lotniska) kończącego się ogrodzeniem złożonym z metalowych słupków i siatki ogrodzeniowej. Natychmiast po ustabilizowaniu samolotu na pasie rozpoczął energiczne hamowanie. W pierwszej jego fazie samolot szybko wytracał prędkość, jednak ciężar samolotu z wodą szybko sprawił, że skuteczność hamulców w sposób znaczący zmalała. Po zmniejszeniu prędkości pilot próbował ostro skręcić

w prawo w celu uniknięcia zderzenia z ogrodzeniem, jednak sucha trawa spowodowała ślizganie opon i brak hamowania oraz zderzenie z siatką. Po zderzeniu samolot zatrzymał się, a pilot opuścił kabinę bez obrażeń. Pożar nie wystąpił.

2. Przyczyna zdarzenia:

Niewykonanie procedury zrzutu wody po podjęciu decyzji o przerwaniu startu.

3. Okoliczności sprzyjające zaistnieniu zdarzenia lotniczego:

Małe doświadczenie pilota w lotach na samolocie M-18B Dromader - około 80 godz. Wysoka temperatura otoczenia w dniu zdarzenia (28°C) pogarszająca osiągi samolotu.

4. Komisja akceptuje następujące działania profilaktyczne zaproponowane/zrealizowane przez podmiot badający:

Podczas corocznego spotkania BL, zapoznanie ze zdarzeniem całego składu osobowego organizacji AEROGRYF AVIATION SP. Z O.O. w celu zwrócenia uwagi na możliwość wystąpienia podobnych przypadków w przyszłości. Ponadto uczulono pilotów, aby podczas startów zawsze mieli włączony system smużenia wody, który umożliwi pozbycie się ładunku podczas utrudnionych startów.

5. Ponadto Komisja określa dodatkowo następujące zalecenia dotyczące bezpieczeństwa:

Nie wydano

Nadzorujący badanie

Przewodniczący Komisji